

Johannes Korpjaakko ja Marja Myllylä tekevät katsojille tutuksi yhä laajenevaa maailmaa, jossa epätyypilliset työsuhteet ovat tavallisia.

Vähäverinen esitys pätkättöistä ei kasva kunnan komediaksi

Teatteri: Prekariaatinäytelmä tyytyy vain toteamaan monen toimittajan jo kertoman tilanteen

Radikaaleinta on arki

Käsikirjoitus: Taija Helminen. Ohjaus: Saana Teräväinen. Roolissa Marja Myllylä, Johannes Korpjaakko. Esitys: Kantaesitys TT:n Frenckell-näyttämöllä 8.10.2013. Teatteri 2.0:n, Tampereen Teatterin, Joensuun kaupunginteatterin ja Rovaniemen Teatterin yhteistuotanto.

Neljän suomalaisteatterin yhteistyönä syntyneen *Radikaaleinta on arki* -näytelmän tekijöitä ei voi syyttää ainakaan todellisuuspästä. Dokumentteihin ja haastatteluihin pohjaava esitys avaa epätyypillisten työsuhteiden maailmaa. Kyse on yhteiskunnan suurimpiin kuuluvasta ongelmasta, jonka

ratkaisematta jättäminen synnyttää yhä lisää turvattomuutta. Pulma ei ole marginaalinen, vaan moninaisten pätkättöiden teettäminen ja tekeminen muuttuvat vähitellen käytännöiksi. Epätyypillisistä työsuhteista on alkanut tulla tyypillisiä, joskin monenkirjavia työsuhteita. Ne johtavat usein ulos yhteiskunnan tukiverkoista.

Pakkovalinta

Joillekin pätkätyöt ovat oma valinta, mutta yhä kasvavalle joukolle pakko, kun vakituista työtä ei ole tarjolla. Ongelma korostuu laskevan talouden oloissa. Kyse on väistämättömästä työelämän muutoksesta, jonka seurauksia ei kai kukaan ole täydästi analysoinut.

Taija Helmisen kirjoittama näytelmä luonnehtii itseään dokumentaariseksi arkikomediaksi. Dokumentaarisuus tarkoittaa sitä, että valmisteluvaiheissa on käytetty hyväksi haastatteluja.

Arkikomedia-käsite avautuu kankeahkosti. Vitsit nimittäin ovat varsin vähissä, vaikka väliajan jälkeen nähdäänkin pari mieltä keventävää kohtausta, joissa löytyy myös arjen ylittävä

runollisuus. Ne nostavat tunnelmaa.

Helmisen rakenteellisesti pulmallinen, vähän hajanainen näytelmä, jonka on ohjannut Saana Teräväinen (os. Lavaste), nostattaa aiheensa merkityksellisyydestä huolimatta kysymyksiä.

Mitä lisäarvoa teatteriesitys tuo työelämän muutoksista käytyään keskusteluun? Mikä on

välineen tuoma erityisyys? Onko tarkoitus vain tuoda prekari-soitumisen todellisuus katsojien tietoon?

Radikaaleinta on arki on teatteriesityksenä vähäverinen. Se tyytyy kertaamaan ja luennoimaan realistisesti pirstaloituneen työelämän rakenteet.

Esitys ei oikein tule katsojaa kohti eikä syvennä moninaisten journalistien samasta teemas-

ta rakentamaa kuvaa. Teatterin erityisyys puuttuu. Esitys ei kosketa.

Sanomisen paloa on, mutta teatterissa tarina tarvitsee aina lihaa luiden ympärille, jotta se muuttuisi eläväksi.

Johannes Korpjaakko ja Marja Myllylä tekevät rooleissa kelpo työtä. Näyttelijäntyö kyllä kantaisi.

MATTI WACKLIN

Fakta

Prekariaatti

Prekariaatti tarkoittaa tilapäisissä tai epätyypillisissä työsuhteissa työskentelevien ihmisten luokkaa

Samaan luokkaan kuuluvat näennäis- tai pakkoyrittäjät, joiden yritykset ovat syntyneet, kun työnantajat ovat ulkoistaneet palkkatyötä ja sen lakisäätteisiä sivukuluja.

Yhteiskunnallisuus palasi teatteriin

MATTI WACKLIN

On *Radikaaleinta on arki* -näytelmästä mitä mieltä tahansa, tekijöiden lähtökohta laajentaa paikoin vahvasti yhteiskunnallisesta todellisuudesta vieraantuneen taidelajin näkökulmia. Teatteri voi kommentoida maailman menoa ja rakenteita, kunhan vain löytää tenhoavan ilmaisukielen.

On kiintoisaa, että suomalais-

ta teatteria elähdyttävät juuri nyt kotimaiset tekstintekijät ja ohjaajat, joita innoittavat yhteiskunnalliset kysymykset, kuten kriisiin ajautunut kapitalismi. Hyviä esimerkkejä ovat muun muassa Esa Leskinen ja Susanna Kuparinen. He käyttävät esityksissään hyväksi *Radikaaleinta on arki* -näytelmän tapaan dokumentteja ja tutkimuksia.

Tämän päivän poliittisen näytelmän keinot poikkeavat olen-

naisesti Tv-teatterin 1960-luvun mustavalkoisista julistustuotteista, jotka maalasivat paotoksella ja sormi pystyssä välillä oikeatakin kuvaa epäoikeudenmukaisesta maailmasta. Nyt sanomaa kirkastetaan monipuolisella teatterikielillä, joka kudo-taan musiikista, huumorista ja tietojen huolellisesta taustatutkimuksesta. Yhteistä on pyrkimys vaikuttaa tai ainakin tehdä ongelmat näkyviksi.